

Fahrenheit 9/11.

Spiderman 2.

Marti Martorell

Estrenes de l'estiu

Per motius relacionats amb les vacances, és impossible oferir en la revista de setembre un resum de les pel·lícules que s'han estrenat els mesos de juliol i agost, per la qual cosa he d'esperar el número d'octubre per repassar una temporada estiuenca ben poc atractiva, tant que, malgrat que les estrenes han estat realment nombroses, només puc parlar de cinc pel·lícules.

1. Crítica ràpida per a *Fahrenheit 9/11*, de Michael Moore: necessària i punyent. És evident que aquest nou documental de Moore comet els mateixos errors i excessos de l'anterior *Bowling for Columbine*, sobretot respecte de la tergiversació de dades mitjançant el sistema d'oferir-les fora de context, però són tan

evidents que l'espectador pot destriar-les fàcilment de les referències contrastades i esfereïdores que ofereix el director.

També es nota massa que el públic al qual es dirigeix *Fahrenheit 9/11* és el votant indecís nord-americà, per la qual cosa certes parts ens són gratuïtes, però, malgrat tot, és un document filmic que no convé infravalorar perquè fa veure que els americans no són els bons i "els altres" els dolents i que hi ha molts de punts encara per aclarir.

2. *Shrek 2* finalment ha arribat a les pantalles, una altra vegada irreverent amb els contes clàssics i amb crítica sarcàstica dels productes edulcorats sortits de la factoria Disney (impagable en aquest sentit l'escena musical embafadora de la fada, quan resulta que ja des

d'un bon començament sabem que és el personatge dolent). Una segona part que no fa enyorar la primera i que manté un sentit de l'humor políticament incorrecte, tan necessari avui dia. Ara bé, es parla que encara se'n faran dues parts més. No sé si amb aquesta operació comercial estiraran més el braç que la mà niga... per què quan una pel·lícula funciona, se l'ha d'esprèmer tant, fins al punt de convertir-la en una caricatura de la idea original?

3. Des de *Batman Returns*, la segona pel·lícula dedicada al superheroi de Gotham City i dirigida per Tim Burton, no n'havia vist cap altra que superés la primera part. Ara, amb *Spiderman 2*, Sam Raimi també ho aconsegueix. Expressat d'una altra manera: la segona part de les aventures de l'home aranya, juntament amb *Batman Returns*, són les dues millors pel·lícules d'aquest gènere que ara sovintaja massa per les pantalles dels cinemes.

Sam Raimi dona més importància als problemes de tot tipus que suposa ser superheroi (fins i tot econòmics i domèstics, a part dels sentimentals) que a les escenes d'acció, en què destaca un Alfred Molina camaleònic en el paper del malvat Doc Ock. La resta són uns tocs d'humor molt ben dosificats i una banda sonora molt adient a càrrec de Danny Elfman, que no s'estanca amb els resultats ja prou bons de la primera part.

4. *Kill Bill: Vol. 2* o *Kill Quentin: Vol. 2*. Abans de fer la crítica d'aquesta se-

Shrek 2.

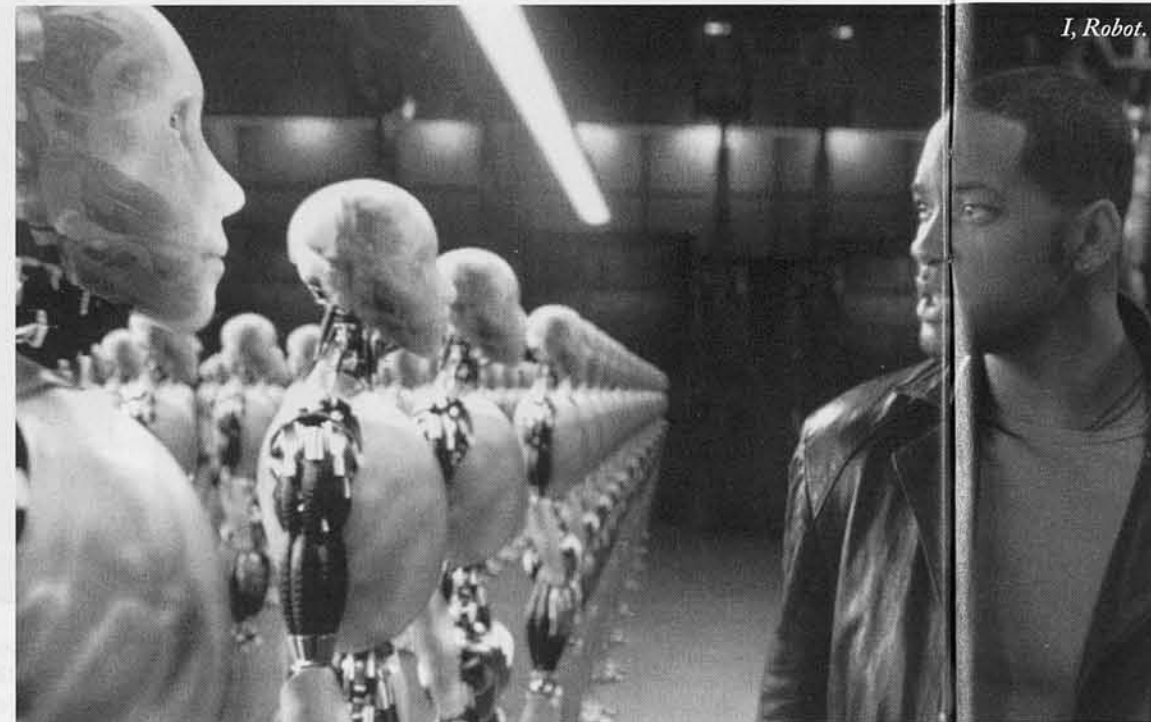

Kill Bill 2.

gonia part, he repassat la de la primera (publicada a la revista del mes d'abril) i he de reconèixer que no anava desencaminat quan l'acabava amb les paraules següents: "no m'ha acabat de fer aquesta barreja d'estil i músiques per contar una història de revenja ben simple, però també admet que mereix esperar a la segona part per fer-ne una valoració més precisa." Per què? Per la raó que, una vegada vistes en conjunt, el resultat global hi surt guanyant bastant. Són dos contrapesos ben conjuntats que equilibren una de les pel·lícules més interessants del 2004.

En aquesta segona part, Tarantino fa un canvi de cent vuitanta graus: de gairebé cent víctimes mortals o mutilades del volum 1 passa a tan sols dos morts i les paraules, o més aviat els soliloquis, substitueixen les escenes d'acció. Respecte dels diàlegs, s'ha de remarcar especialment el que mantenen Beatrix i Bill gairebé al final de la pel·lícula i que fa una reflexió molt incisiva sobre les diferències que hi ha entre Superman i la resta d'herois, amb una extrapolació a la feina que han desenvolupat els dos personatges com a assassins professionals.

No obstant això, encara és més remarcable la influència de les pel·lícules de Sergio Leone, ja present en la pri-

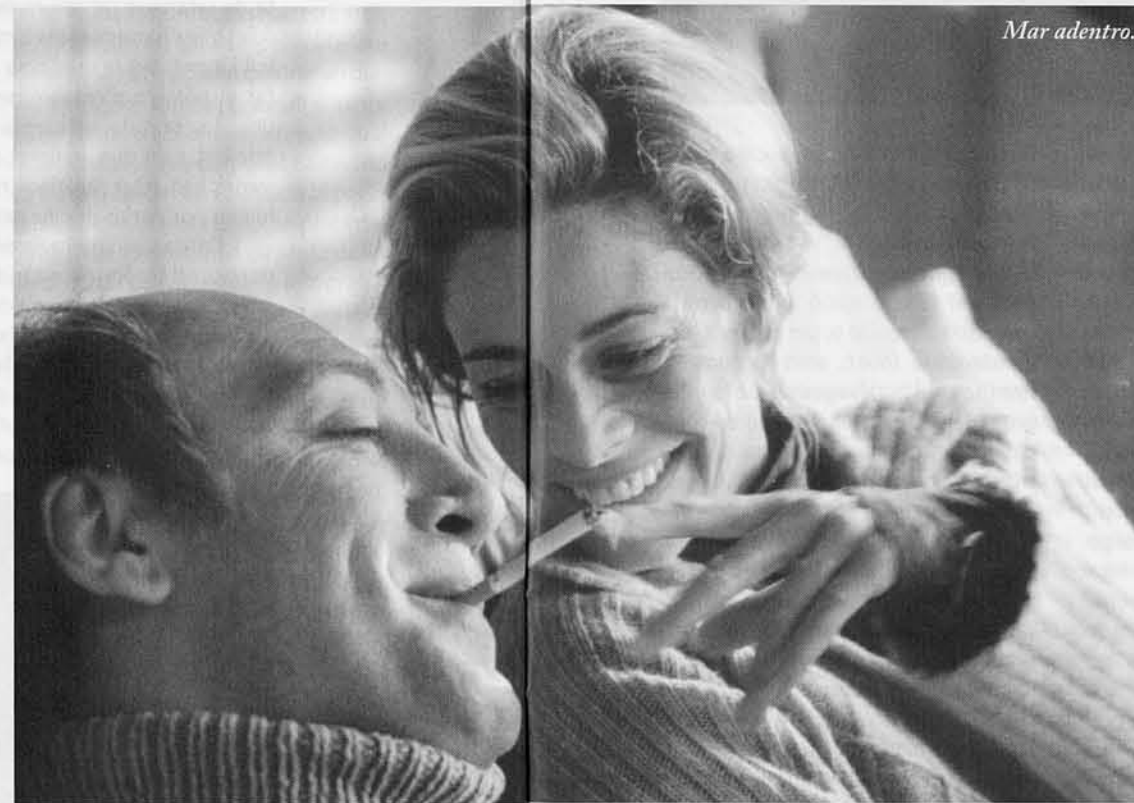

I, Robot.

mera part, però ara molt més accentuada i més centrada en l'element visual. Al volum 1 la utilització de la música recordava molt el disseny sonor del realitzador italià. Per contra, la segona part recorre moltes de vegades als primers plànols molt tancats característics als westerns de Leone i, sobretot, a l'encreuament de mirades entre els personatges quan són a punt d'entrar en batalla, un temps de silenci tens que manejava amb precisió extrema Leone: Tarantino ha demostrar ser-ne un bon deixeble.

5. *I, Robot*, d'Alex Proyas, ha estat la decepció. És una llàstima, perquè el punt de partida, la novel·la homònima d'Isaac Asimov, permetia bastir una història més coherent que l'aconseguida finalment. A part, sorprèn que el director, que ens havia ofert una molt interessant *Dark City* ara fa sis anys, permeti que Will Smith faci gracioset el protagonista, un personatge que requeria un tractament més proper al Rick Deckard de *Blade Runner* que al príncep de Bel-Air.

6. He dit abans que eren cinc les pel·lícules de què parlaria, però encara vull fer esment d'una sisena, amb tan poc temps en pantalla que no vaig ser a temps de descobrir-la: *Casa de los babys*, una magnífica pel·lícula amb reminiscències d'Ingmar Bergman dirigida

Mar adentro.

pel nord-americà John Sayles i que segurament no hauria passat desapercebuda si s'hagués estrenat fora de vacances. La raó d'aquesta informació tan rotunda sense haver-la vista? La font

Casa de los babys.

Mar adentro

A hores d'ara, quan llegiu aquestes línies, ja se n'hauran escrites moltes més sobre la quarta pel·lícula d'Alejandro Amenàbar, especialment pels dos premis importants que ha obtingut a la Mostra de Venècia i per una possible polèmica sobre la defensa o no de l'eutanàsia activa, és a dir, per qüestions no gens cinematogràfiques. De tota manera, el primer punt positiu que he de comentar de *Mar adentro* és que en cap moment esdevé un pamflet vehement sobre l'opció de morir voluntàriament, perquè Amenàbar i Mateo Gil defugen aquest tipus de discurs i es decanten per un altre de més subtil i que transmet fineses difícilíssimes de copsar.

La història parteix del cas real de Ramón Sampedro, el primer ciutadà espanyol que va demanar l'aplicació de l'eutanàsia activa perquè no desitjava continuar vivint després de trenta anys d'haver tingut un accident que li havia provocat tetraplegia. De tota forma, tret d'aquest punt i d'alguns personatges basats en la realitat, hi ha la sensació que, ben afortunadament, els guionistes varen saber alliberar-se de la necessitat de fer una reconstrucció fidedigna del cas i portar el guió cap a uns camins més subjectius, en què la intuï-

ció hi té un paper molt important. Per exemple, el fragment de la seducció que comparteixen Javier Bardem i Belén Rueda, en la qual una cigarreta esdevé l'eix central d'una escena, amb una forta càrrega eròtica, molt ben planificada i resolta: a penes hi ha paraules i si unes mirades fugisseres que diuen molt més que allò que voldrien amagar. Un altre moment *ben trovato* és la reconstrucció de l'accident que va deixar invàlid Sampedro, amb un muntatge paral·lel que fluctua entre el d'evocació del passat i el moment present i que converteix magníficament unes fotografies en el referent visual dels darrers records que li varen passar pel cap a Sampedro quan creia que moriria.

No obstant això, també hi certes escenes massa evidents, com és la del somni del protagonista en què emprèn el vol, en un to que desdiu en excés respecte de l'estil general.

És molt d'agair també que per primera vegada a una pel·lícula espanyola no tan sols s'hi senti parlar castellà: quan els personatges són catalans, utilitzen el català, quan són Galícia, parlen en gal·lec. Un element que augmenta el grau de versemblança de *Mar adentro* i que demostra una cura que ja feia temps que era imprescindible a l'hora de reflectir la realitat cultural de l'Estat espanyol. ■

d'informació és un bon amic amb qui he compartit llargues xerrades sobre cinema i amb el qual m'avinc sovint, sobretot en tractar de Sayles, Wong Kar-Wai i Eastwood, entre d'altres.